

Baba mesleğimiz talim-i esma ve RİSALE-İ NUR

Talim-i Esmâ, Cenâb-ı Hak tarafından ilk olarak Hazret-i Âdem Aleyhisselâma isimlerin öğretilmesi mu'cizesidir. Yani, “Şahs-ı Âdem’e tâlim-i esmâ ünvanıyla, nev-i benîâdem’e ilham olunan bütün ulûm ve fûnûnun tâlimini ifade eder.” 1 İnsanlığın babasına mu’cize eliyle verilen bu meslek, insanın da temel mesleği olmak durumundadır. Yani, insanlık insaniyet mertebesine çıkmak için, kudsî olan bu baba mesleğini devam ettirmek vazifesiyle mükelleftir. Çünkü “Cenâb-ı Hak’ın arzında beşerin halife olması, Allah’ın hükümlerini icra ve kanunlarını tatbik etmesi içindir. Bu ise tam bir ilme mütevakkıftır.” 2

Bu sebeple “Cenâb-ı Hak Âdem’i halk etti, tesviye etti, cesedine nefh-i ruh etti, terbiye etti, sonra esmayı talim etti ve hilâfete namzet kıldı.” 3 Buna bağlı olarak da, “insanı, zâhir ve bâtın havass ve duygularıyla, bilhassa derinliğine nihayet olmayan vicdanıyla kâinatı ihata etmiş bir kabiliyette yarattı” 4 ve “insanın bu dünyaya gelişinden gaye-i yegânesi, o mu’cizeyi hedef ve düstur ittihaz edip, ona bakarak, netice-i hilkat-i insaniyeye bilerek yürümek” 5 talimatını verdi. O talimatın özeti şuydu: “Ey benîâdem! Sizin pederinize, melâikelere karşı hilâfet dâvâsında rüçhaniyetini (üstünlüğünü) hüccet olarak, bütün esmayı talim ettiğimden, siz dahi madem onun evlâdı ve varis-i istidadısınız (kabiliyetlerinin varisisiniz); bütün esmayı taallüm edip (öğrenip) mertebe-i emanet-i kübrada bütün mahlûkata karşı rüçhaniyetinize liyakatinizi göstermek gerektir. Zira kâinat içinde, bütün mahlûkat üstünde en yüksek makamata gitmek ve zemin gibi büyük mahlûklar size musahhar olmak gibi mertebe-i âliyeye size yol açıktır. Haydi, ileri atılınız ve birer ismime yapışınız, çıkınız. Fakat Esmâ-i Hüsnâma dikkat ederek, o semavata urûc etmek için fûnununuzu (fenlerinizi) ve terakkiyatınızı merdiven yapınız. Ta fûnun ve kemâlâtınızın menbaları ve hakikatleri olan esma-i Rabbaniyeme çıkasınız ve o esmânın dürbünüyle, kalbinizle Rabbinize bakasınız.” 6

“Hazret-i Âdem’e (as) özet olarak, Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm efendimize bütün tafsilatıyla talim olunan talim-i esmanın” 7 hakikatini beyan eden “Kur’ân-ı Hâkim, hak ve hakikat olan ulum ve fûnunun doğru hedeflerini ve dünyevî, uhrevî kemalatı ve saadâtı [saadetleri] vazihan gösteriyor. Hem pek çok azîm teşvikatla, beşeri onlara sevk ediyor.” 8 “insanın camiiyet-i istidadı (kabiliyetinin genişliği) cihetiyle mazhar olduğu bütün kemâlât-ı ilmiye ve terakkiyat-ı fenniye ve havârik-ı sun’iyeyi (san’at harikalarını) talim-i esma ünvanıyla ifade ve tabir ederek” 9 her biri bir ism-i ilâhiye dayanan ilim ve fenlerin ve kemalatların ancak o ilâhî isme dayanmakla kemal bulup hakikat olacağını beyan ediyor.10 “yoksa ya hurafata inkılâp eder ve malayaniyat olur veya felsefe-i tabiiye misillü, dalâlete yol açar” 11 Demek oluyor ki, Allah, Hazret-i Âdem’e (as) bütün ilimlerin hulâsasını ilham etti. Bu sayede Hazret-i Âdem (as) bir taraftan dinî hakikatlerin hulâsasını, diğer taraftan kimya, fizik, astronomi, tıp gibi ilim ve fenlerin hulâsasını vahyen öğrendi. Bu sebeple melâike-i kirama üstün geldi. Öğretilen isimler, yalnız eşyanın adları değildir. Kâinat çapında Allah’ın bin bir isminin tecellîlerini gösteren maddî-manevî âlemlerin aynalarından bu yansımaların ilmi de söz konusudur. Talim-i esma mu’cizesi, cismaniyetten uzak olan meleklerin bilmedikleri birçok şeyi,—hem ruhanî hem de cismanî bir varlık olan—Âdem’in (as) bildiğini göstermek suretiyle, onların “kan dökücü olarak gördükleri ve bu sebeple yaratılış hikmetini sorguladıkları” insanoğlunun yaratılmaya değer bulunduğunu öğreten bir hadisedir.

Bu itibarla, talim-i esma mu’cizesinden alınacak mesajın özeti bizce şudur: Eşyanın isimlerini yahut fizikî özelliklerini bilmekle beraber o eşyada tecellî eden ilâhî isimleri bilmek, eserde san’atı okumak, nimette ihsan ve ikramı görmek ve onlardan ilâhî isimlere intikal etmektir. Yani her şeye mânâ-yı ismiyle değil, mânâ-yı harfiyle bakmak ve buna bağlı olarak da marifetullahta terakkî etmektir. Çünkü “Allah’a hakikî iman etmek, Kur’ân-ı Azimüşşan’ın ders verdiği gibi, O

Hâlık'ı, sıfatlarıyla, isimleriyle, umum kâinatın şahadetine istinaden kalben tasdik etmekle olmaktadır." 12 Zira insan, Rabbinin bütün isimlerini tanıyarak, öğrenerek, hissederek O'nu tanınması için var edilmiştir. Çünkü "şu kâinattan maksad-ı a'lâ, tezahür-ü Rububiyete (Allah'ın terbiye ediciliğinin görünmesine) karşı, ubudiyet-i külliye-i insaniyedir (insanın büyük ve geniş kulluğudur); ve insanın gaye-i aksası (en son gayesi), o ubudiyete ulum ve kemalât ile yetişmektedir." 13 Evet, meselenin özü budur.

"Hazret-i Âdem'e (as) özet olarak, Efendimiz Aleyhissalâtu Vesselâma bütün tafsilatıyla talim olunan talim-i esmayı" 14 Efendimizden (asm) ve Kur'ân'dan ve ism-i Hâkim'den ders ve talim ederek 15 günümüze taşıyan Üstad Bediüzzaman Hazretleri, "Kur'ân'ın emsalsiz bir tefsiri olan Risâle-i Nur"la 16 baştan başa talim-i esma hakikatini ders vermektedir. Günümüz insanı için bu büyük bir fırsattır. Çünkü "Mahiyet ve istidat itibarıyla her şey ilme bağlıdır. Ve bütün ulum-u hakikiyenin esası ve madeni ve nuru ve ruhu, marifetullahıdır." 17 İnsana en çok lâzım olan marifetullah ilmini en mükemmel şekilde ders veren "Risâle-i Nur, esas bakımından bütün ilimleri camidir. Adeta ilim iplikleriyle dokunmuş müzeyyen bir kumaş gibidir. Ve şimdiye kadar hiçbir ilim erbabı tarafından söylenmemiş ve her ilme olan vukufunu tebarüz ettiren vecizeler mecmuasıdır." 18 Bu noktadan, Risâle-i Nur'u okumak bir bakıma Kur'ân'ı okumak ve kâinatı okumaktır. Ve esmâyı talim etmektir. Her meselede olduğu gibi bu meselede de Risâle-i Nur en güzel ve en doğru rehberdir.

Dipnotlar:

1- Sözler, s. 648. 2- İsharatü'l-İ'caz, s. 424. 3-Age. 424. 4- Age. 423. 5- Sözler 417. 6- Age. 141. 7- Age. 416. 8- Age. 417. 9- Age. 415. 10- Age. 415. 11- Age. 416. 12- Emirdağ Lâhikası, s. 348. 13- Sözler, s. 417. 14- Age. 416. 15- Lem'alar, s. 965. 16- Sözler, s. 1253. 17- Sözler, s. 504. 18- Asa-yı Musa, s. 410.

12 Mayıs 2011, Perşembe